

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXVI.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tac'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 23.

Brasiovu 2 Aprile 21 Marte

1873.

Brasiovu 2 Aprile n. 1873.

Dumineca in 30 Martiu pe la 3 6re dupa prandiu sosi aici la gara prim'a data, pe nou'a cale ferrata Sigisi6ra Brasiovu, unu locomotivu, „Himberg“ numitu, cu flamure si bradi impodobitu, condusu de inspectorulu Lorenz, insocitu de mai multi ingineri. Una multime mare de poporu — salut6 sosirea lui. Elu va servi — in loculu carausiloru — pentru adusulu nisipului, pana catra Iuniu, candu se va deschide calea ferata pentru usulu publicu.

Dela diet'a Ungariei ce ne mai vine? S'a luat6 6r' la desbatere proiectulu pentru colonisti, retransmisu de catra cas'a boeriloru, cari nu se invoiescu se conceda colonistiloru neci unu palmacu de pamentu extravilanu spre rescumperare, ci bietii colonisti se arunca la discretiunea boier6sca se se invoiesca cu ei, si in casu de neputintia a se invoii, colonistii se prim6sca despagubire pe dominiale statului. Inse unde si cum? Vorb'a lui Cserei se va dovedi si aici? —

Mare sfara in ti6ra se lati din dieta cu caus'a infiantiei unei bance de escompturi maghiare. Pana acum t6te institutiele de creditu maghiare se afl6 dominate de banc'a nationale din Vien'a, care creditandule nedeajunsu f6 provocata se le mar6sca creditulu si sum'a de dotatiune, ceea ce nu se fac6. Asia min. de fin. Kerk6poly fece pasi a infiantia una banca de scmturi maghiara si castigase la ac6sta totu capitalisti vienesi, cari inse -si denegara apromiterea facuta prin contractu, ademeniti de min. austriacu. Ce se vedi acum? Coloman Tisza interpell6za pe min. in Camera, fulgerandu cu amenintari de rumperea invoielii dualistice si denegarea cuoteloru, d6ca cislaitanii -si batu jocu de creditulu maghiaru. Kerk6poly si Slavii se ducu la Vien'a, se tiene consiliu in presentia imperatului si tandem cu conditiuni vienesse elastice se reprimira apromisiunile contractate, se'ntielege, ca dreptulu de emiterea de bancnote, cum fura ale lui Kossuth, se ciunt6. Kerk6poly in 26 respunse apoi la interpellatiunea lui Tisza, ca difficultatile s'au invinsu si reuniunea vienesa de banca e gata a -si implini obligatiunile susceptute asuprasi. — T6ta diurnalistic'a maghiara se revoltase asupra acestui incidentu, care le reincarc6 pe ficati reminiscentie de presiuni vechi nationali; si acum nu se contenescu a se vaiera deajunsu de tendentie germanisat6rie, intocma, cum se arborescu nationalitatile in faci'a maghiarisarii intentate prin legi inca si mai elastice. Cine sapa gr6p'a altuia, cade elu intr'insa.

Deficitulu financiaru in bugetulu pe an. 1873 e preste 14 mill6ne. 6re cu incarcari de deficite cum se va exofisi creditulu Ungariei? Economia singura va pot6 raspunde la ac6sta intrebare. —

In ROMANIA. „Vis unita valet“. Aflamu cu bucuria si cu multa satisfactiune, ca spiritulu de unirea poteriloru a inceputu a plana in proportiune progressiva asupra intregii Romanie, macaru de amu pot6-o dice ac6sta in termini cu totul generali: si asupra intregii Romanime. Abia se intrunira proprietarii romani la institutiunea Fondiaria s6u pentru ajutorarea de a se mantui proprietatile de datorii apasat6rie, cari amenintia cu periculu de a se occupa bunurile fondiari de straini, si indata li se si deschidu resurse imbucurat6rie, incatu nu numai intreprinditorii uniti, ci si ti6r'a si natiunea voru av6 partile sale de fol6se nemar-

ginite morali, nationali si materiali. Nesce case de bancari din Londinu si cerura se intre nemidiulocitu in tractare cu banc'a fondiaria a Romaniei cu scopu de ai escompta efectele ei si inca cu „alu pari“, suta la suta, d6ca li se da dreptu exclusivu de a escompta pe doi ani efectele creditulu fondiariu romanu, si apromitu ca voru aplica sute de mill6ne spre acestu scopu. Creditulu unei societati presupune si presentia securitateri statului, in care se afla. Romanulu nu va peri in veci; elu primindu cultur'a, industri'a cu meseriile de-totufeliulu de conditiunea vietii sale, pelunga munc'a continua, va infiori, numai se -si un6sca poterile petutinde-ne cu urgentia si cu curagiu netiermuritu la orc6 intreprinderi asociative de faculu imbraciosiatu in folosulu seu propriu. Unu satu romanu se -si tiena de rusine cutropit6ria si expunat6ria, d6ca nu va dovedi celu pucinu una, d6ue intreprinderi cu poteri unite pentru binele comunu alu satului, din care redunda apoi si pentru particulari unu bine nesecatu! —

Unu orasianu se se tiena dediositu si abandonatu de socialitate, d6ca nu se va afla membru unei reuniuni inaintat6rie de binele comunu national. Cate orasie, atatea societati pentru iniciarea si inlesnirea juniloru romani de a imbratiosia meseriile, comerciulu, specula si nu voru trece 20 ani, candu romanulu, in mani'a antagoniloru vietii sale nationale va fi vediutu cu t6ta influintia atitudinei sale c6 atare. Neci de incordarile partiteloru politice de a pluti c6 oleiulu deasupra cu predominarea politica se nu ne tememu, ca-ce cultur'a si sciintia e averea si poterea cea mai fermecat6ria, incatu inlemnesce pe toti momii cu radiale prevalentiei sale. Gladstone, ministrulu presiedinte alu Marei-Britanie, aflanduse cu partita liberala de inteligentia mai preponderante decatu conservatorii lui Disraeli si Derbi, cu t6te ca-si dede demisiunea, totusi av6 a experia, ca fermeculu inteligentiei partitei sale a facutu pe conservatori se-si recun6sca nepotentia de a concurge cu atata inteligentia. Asia Gladstone remase cu triumfulu culturei si alu unitatii partitei liberali in fruntea destineloru tierii. Cine nu e convinsu si de consecintia logica de aici, ca machiavelismulu suprematistiloru de nimica nu se p6te turti, decatu de preval6rea culturei si a inteligentii, d6ca la unu caru de sciintie se adangu si 12 de cercumspectiune, moderatiune si soliditate catonica de a nu cede reului, ci din contra, cu catu e reulu mai intienitu si mai cerbicosu, cu atatu se i areti fruntea cu mai resoluta cutediare, securu de victoria pe calea ac6st'a, d6ca nu adi mane, d6ca nu mane, poimane. — Pe ac6sta cale vedemu, ca a povernit6 si atitudinea romanului. Succesulu bunu nu-lu va illusiona. —

Moldovenii luara initiativ'a, mai multi capitalisti, intruninduse pentru infiantia de fabrice de zacharu. Ac6sta iniciativa primi spriginulu tierii si unu proiectu de lege respectivu se primi cu 58 bile albe 6 negre si 6 abtineri cu mari fol6se in camer'a Romaniei. „Comisiunea a depusu pe biurulu camerei raportulu seu, in totulu favorabilu infiantiei unoro asemenea fabrici. Comisiunea cer6 c6 guvernulu se venda intreprinditoriloru o m6sie de a statului, se scut6sca productele fabriciei de orce taxe timpu de 20 de ani, se scut6sca de vama masinele si materialulu necessariu, se se d6 comuneloru libertateade a impune o taxa de 200/0 maximumu asupra zaharului strainu, in fine actiile amise se fia scutite de plata timbrului.“

Astufeliu ramulu acestu de industria va infiori sub protectiunea neaperata a tierii mame, pana candu va pot6 trage degetu cu orce concurentia ext6rna, care se va stanjini a lu suffoca in embrione, iuse „vis unita valet.“ —

Lucru si mai grandiosu: in sied. din 15 Martiu a camerei legislative in Romania'a, dupa ce se vota diurn'a membriloru sinodului cu 20 lei n. pe

di, sub timpulu siedintiei, apoi se propuse junctiunea liniei ferate Bucuresci-Giurgiu cu ale Turciei si cladirea unui podu de ferru prese Dunare. Ecce propunerea.

D. V. Boerescu, raportorele delegatiloru de sectiuni, da citire reportului seu asupra proiectulu pentru junctiunea liniei ferate Bucuresci-Giurgiu cu liniile Turciei, pe la punctulu Rusciuk, pe unu podu de feru peste Dunare. Dupa cumu spune reportulu, „afara de proclamarea principiulu de utilitate publica ale acestei junctiuni si ale construirii podului pe Dunare intre Giurgiu si Rusciuk, aceste lucrari preliminarri consta in d6ue insemnate fapte:

„a) A se autorisa guvernulu c6 se trateze cu acela alu imperiulu otomanu, pentu a se determina punctulu junctiunii si cele-lalte conditiuni ale ei;

b) A se ind6tora guvernulu ca, in intielegere cu acela alu Turciei, se faca studiele necesarii pentru realisarea acestei junctiuni.“

„Art. I. Se declara utilitate publica:

„a) Infiantia unei linii ferate in prelungirea liniei Bucuresci-Giurgiu, care, plecandu din gara acestui din urma orasiu, va ajunge la Dunare;

„b) Constructiunea unui podu peste Dunare, care va lega ac6sta linia ferata cu cea-a de la Rusciuk-Varna.

„Art. II. Guvernulu este autorisatu a intra in tratatiune cu guvernulu imperiulu otomanu pentru a se regula punctulu de junctiune alu mentionatelor mai susu linii ferate, partea aferenta la ambele parti contractante pentru constructiunea podului peste Dunare, precum si celelalte conditiuni relative la asemenea junctiuni;

„Art. III. Se autorisa guvernulu ca, prin intielegere cu acela alu Turciei, se intreprindia in comunu acordu studiele trebuint6se si se intocm6sca proiectulu de constructiune alu podului in largime si in conditiuni de cea mai buna soliditate;

„Guvernulu va face asemenea studiele necesari pentru ramura dela gara Giurgiuului pana la Dunare, si va intocmi proiectulu si caetulu de insarcinari pentru ac6sta.

„Art. IV. Pentru acestu sfersitu se deschide guvernului unu creditu de lei —

Acestu proiectu de lege se si primi cu 59 bile albe in contra la 14 bile negre. Succesulu bunu!

Catra romanii din Biharia! *)

Adunarile comunali -si alegu singure de sine limb'a protocolaria si a manipularei officiali. Protocolulu e a se duce totu odata si in acea limba, in care va pretinde 1/5 parte dintre membrii comitetului comunalu. — (§ 20 alu Art. de lege XLIV din anulu 1868).

Comun'a in scrisorile indreptate catra jurisdicitiunea comitatensa, organele acesteia, catra regimu si alte officie se potu folosi de limb'a sa propria officiala. (§-lu 22 alu Art. de lege XLIV din anulu 1868).

In intielesulu articolulu de lege susatinsu comitetele comuneloru c6 reprezentantie ale acelor-a, constituite dupa artic. de lege XVIII. an. 1871, suntu indreptatite a-si alege fara de nici o restringere dupa placu limb'a officiala si protocolaria in t6te causele comunali, si adeca dupa articolulu de lege pusu in frunte au dreptulu d'a decret6, ca atatu protoc6lele adunariloru comunali, catu si t6te

*) Si romanii ardeleni si de pe aiurea din Ungari'a se faca cele cuprinse in ac6sta provocare. 6r' comitetele nationali de prin comitate, scaune si districte se i6 exemplu dela activitatea si ingrigirea bravului comitetu din Biharia'a, care si plinesce misiunea cu celu dela Aradu — On6re loru! Red.

afacerile oficiului notariului se se duca in acea limba', in care doresce majoritatea reprezentatiunii comunale.

Comunele din comitatul acestu-a dupa articol XVIII. 1871, suntu déjà tóte organizate, adeca suntu constituite comitetele comunale, cari in intielesulu legi suntu chiamate a portá si a conduce tóte afacerile si trebile comunei, a enuciá (aduce) hotariri in cauzele comunale si a le esecutá acelea pre calea primariloru (antistiloru); suntu indreptate a eserce si respective a validitá tóte drepturile precumu si a implini tóte detorintiele ce competu comuneloru cá corporatiuni autonome. — Aceste comitete comunale au a duce protocolu despre tóte sfaturile si hotaririle lor. — Protocolulu lu duce notariulu comunalu in acea limba, carea o promesce comitetulu de limb'a sa oficiala.

In comitatulu Bihariei suntu 350 comune romanesci, unde nu e indoiala, ca comitetele suntu compuse din romani cá acei-a, cari afara de limb'a materna romanésca nu pricepu alta limba; urmédia déra de sine, ca sfaturile **nu** potu curge de catu numai in limb'a romana, si ca decisiunile, dupa mintea sanetósa, limpede si corectu, conformu recerintieloru administratiunii bune, nu se potu luá la protocolu in alta limba, decatu numai in limb'a sfaturiloru adeca cea romanésca, de ora-ce autentizarea protocóloru, pentru cuprinsulu caroru-a membrii presinti ai reprezentatiunii respective ai judecatoriei comunale suntu respundietori, altcumu **nu** s'ar' puté intemplá; ca-ci a autenticá protocolulu dusu intr'o limba nepriceputa din partea membriloru reprezentatiunii comunale, ma a priml responsabilitate pentru cuprinsulu acelu-a e absurditate ne mai pomenita. — Antisti'a comunala aduce judecati (legi) intre locuitori, acelea notariulu e indetoratu a le luá la protocolu, acumu se intielege de sine, ca in comunele romanesci antistiloru, intre cari se pricepe si notariulu, dupa §-lu 21 din legea despre nationalitati judecatile **nu** li e iertatu a le enuciá decatu in limb'a locuitoriloru, deci **nu** se póte nici intipui, ca judecatile aduse din partea unei antistie romane si enunciate in limb'a romana se se póta luá esactu la protocolu in alta limba decatu numai in limb'a consultarei.

Antisti'a compune socotelele comunale, cari are dreptu fia-care locuitoriu a le cercá si a si-dá parerea in privinti'a lor; acumu de cum-va acelea suntu compuse in limba nepriceputa, cumu voru putea trai locuitorii — cari póta greutatile satului — cu dreptulu acestu-a? la notariate se duc protocolu si se facu tóte scrisorile de cari au lipsa locuitorii. — De cum-va acestea suntu compuse in limba nepriceputa, cumu le voru pricepe si sci interesantii ce cuprindu acelea?

Din celea insirate se póte convinge fiesce care romanu cu anima si inteligintia, catu de mare e lips'a carea nu mai suferé indoiéla, ca comitetele comunale cá reprezentatiuni ale comuneloru, in virtutea §-lui 20 alu art. de lege XLIV din an. 1868 numai decatu, in cea mai de aprópe adunare, si adeca in adunarile generali ce se voru tiené preste pucinu tempu pentru revederea socotelorulu din anulu trecut — in tóte comunele romanesci se se decreteze de limba oficiala limb'a romanésca, carea o pricepe insu-si comitetulu; éra acolo unde romani suntu in minoritate, dér' totu-si formédia celu pucinu $\frac{1}{5}$ parte din comitetu se pretindia, cá, afora de limb'a maioritatii, notariulu se duca protocolulu **si** in limb'a romanésca.

Romaniloru! limb'a e conditiunea de esistintia a fia-carei natiuni, e scutulu caracterului natiunali, e spiritulu si suculu vegetativu alu natiunei. — Pana candu unu poporu si-pastrédia neviolatu acestu patrimoniu, si-cultiva acestu spiritulu, si si-nutresce acestu suculu, nu e téma ca va peri, inse din contra indata ce unu poporu va incetá a fi jalusu facia de acésta conditiune de esistintia, va fi indiferentu facia de nutritia acestui spiritulu natiunali, ma va lasá a se stinge acelu-a din corpulu natiunei, acelu poporu va peri si in veci va incetá a mai trai. Graiulu comunu intrunesce pre fratii de sange in o tabera puternica, carea pana-ce e con-

dusa de aceea-si devisa, devis'a conservarii si a progresului, póte da pieptu cu ori-ce inamicu valorosu. — Acestu adeveru neresturnabilu l'a priceputu romanulu de la inceputulu esistintiei sale, luptandu-se totudeun'a mai multu pentru limba, decatu pentru libertate. — Si chiaru numai acestei virtuti detorimu recunoscintia, ca natiunea romana adi in bugetulu atatoru furtune si invasiuni barbare a remasu intréga si si-a sustienutu caracterulu seu. — De acestu adeveru au fostu patrungi si barbati nostri moderni, cari cá reprezentanti si anteluptatori natiunali in numele dreptatii si-audedicatu cuventulu si cu energia neobosita au stauritu in diet'a tierii pentru egal'a indreptare a diferiteloru limbe din patria. — La cuvintele agere deplinu motivate si la cererea loru drépta a urmatu legea in puterea carei-a indreptamu catra voi aceste cuvinte fratiesci. — E adeveru, ca acésta lege nu ne-a indestulitu deplinu pretensiunile si drepturile nóstre inascute; inse si pana ce va succede pre cale legale a eluptá deplina indreptare, avemu detorintia nationala a esplotá din lege ceea ce e bunu pentru noi, si conformu concessiunii acelei-a a introduce limb'a romana in tóte institutiunile si corporatiunile populari. Legea in privinti'a folosirei limbeloru s'a santionatu si pusu in vigóre inca in anulu 1868, si cu tóte ca acésta lege lasa tu voi'a comuneloru alegerea unei séu altei limbe de care voiesce a se folosi in administratiunea trebiloru, ce le interesédia nemidilocitu, indreptatiesce pre bietulu tieranu a poté pretinde se i-vorbésca si scria limb'a baremu acele organe cari suntu chiamate in prima linia a-i portá de grige si a-i aperá interesele facia de altii, totu-si noi bihoreni, cu rusine trebuie se marturisimu, ca in restempu de patru ani n,amu facutu nemicu pentru de a ne folosi de acestu dreptu; ci amu suferitu, dovéda despre lasitatea si indolintia nóstra atatu facia de progresulu nationalu, catu si facia de interesulu administratiunii publice — ca in comunele locuite curatu de romani, tóte trebile se se duca intr'o limba nepriceputa de locuitorii interesati; amu suferitu cá si chiaru oficiale, cu cari venimu in atingere, le ceremu sfatulu si protegierea mai desu, se nu ne pricepa si scia pune in scrisu ceea ce vorbimu, — amu suferitu se fimu cá straini si acasa, se ni esplice si dóra mistifice unii si altii pretensiunile, dorerile dupa placu.

Acumu déca noi romani nici in giurulu familiaru — in comuna — nu ne scimu a ne folosi limb'a propria, cu ce dreptu si ratiune vomu poté pretinde folosirea acelei-a la institutiunile si forurile mai inalte?

Intru adeveru a mai suferi acésta anomalia si absurditate, cá adeca intr'o comuna cu poporatiune curata romana afacerile se se duca intr'o limba straina nepriceputa ar' fi o lasitate, ar' fi o trandavia nejustificabila.

Din aceste motive necontestabile subscrisulu comitetu, conformu incredintiarei primite de la adunarea generala a romaniloru bihoreni tienuta la 18 Novembre 1872, provóca pe onóre si consciintia nationala pré romani bihoreni si cu preferintia inteligintia romana din acestu comitatu, ca — de n'a peritu inca sentiulu nationalu, de mai este putere de viétia in voi, si decumva sunteti interesati numai catu de pucintelu de cauzele comune — de interesele unei administratiuni mai potrivite si corespondietorie intereseloru poporatiunii, se lucrati pre cale si cu midilóce legali si se ve nisuiti, cá in tóte comunele romanesci, in virtutea legi positive, **se se** decreteze in celu mai scurtu tempu limb'a romana de limba oficiala. — Comunele déjà organizate — dupa lege au dreptulu acestu-a, care nu-lu póte restringe nime pre cale legala. — Hotarirea ce o va aduce reprezentatiunea comunei in privinti'a acést'a nu e supusa nici revisiunii superióre, ci astufeliu de hotariri se notifica numai spre sciintia oficiulaturu concerninte administrativu din acelu despartimentu.

Se ne folosimu dér' de dreptulu ce ni-lu asigurédia legea positiva constitutionala si prin acést'a

se promovemu interesulu comunu si se salvamu onórea nationala!

Oradea-Mare, 15 Fauru 1873.

Comitetulu centralu.

NB. Asia se provóce tóte comitetele romane politice pe respectivi, cá mane se nu fia pré tardiu.
Red.

Noi in contra nóstra.

Falsulu patriotismu este masc'a egoismului in tempurile de tulburare. Acei cari specula libertatiele popóreloru, cari n'au altu principiu decatu interesulu personalu, altu Dumnedieu decatu pe sine insusi, alta profesiune de credentia decatu: Noi, prin noi si pentru noi; acei cari nu credu nici in poporu, nici libertate, nici in sacrificiuri, nici in devotamentu, se acoperu cu hain'a patriotismului in dilele celé mari ale popóreloru. Se prefacu ca aducu sacrificiuri, dér' nu sacrificia nemicu, ci punu la dobenda. A. Russo.

I. A ascunde reulu insémna a-lu nutri, a-i da putere. Reu fisicu séu moralu, totu atata: ascunse, amendóue ducu la destrabalare, slabitiune si chiaru la perire. Istori'a alegeloru dietali din 1869 si 1872 din districtulu Fagarasiului suntu prob'a cea mai viua despre acést'a.

Este aprópe unu anu decandu cestiunea alegeloru din Fagarasiu si-a avutu, asia dicundu, rubrica constanta in diaristica. Romani si-au tienutu ochii mereu atientiti asupra Fagarasiului, cá a unui cornu de tíera, care in istori'a latiniloru din orientu -si are numele de patri'a regeneraturului seu fundaturului d'alu doilea alu elementului romanu, alu Romaniei de astadi. Romani aveau dér' totu dreptulu, in confusiunea ce domnié, se se uite si se astepte dela Fagarasiu, déca nu cumuva o radia de lumina, celu pucinu unu esemplu demnu de numele si de trecutulu lui, demnu de pusetiunea ce o are.

Strainii pandeau asupra Fagarasiului, si -si tinsese cursele de tempuriu. Ei sciau bine, ca o incercare din 1869, de si timida, totusi le-a succesu cumu nu le-a trecutulu nici prin minte. Ei aflase inca de atunci, pré usioru, elementele pentru d'a subminá; trebuiau acumu se le mai cultivate, se le dè pene, se le agerésca.

Dupa-ce reulu a adiusu la culmea in care l'amu veditu la ultimele alegeri, ar' fi fostu o crima de lesa-natiune, unu atentatu contra moralei publice, déca cei ce au mai remasu cu manile necruntate, ar' tacé si n'ar' desveli reulu in tóta hidós'a-i si infiorátoria-i golatate. Reulu ar' merge progresandu, cá din 1869 in cóce, facatorii de rele sub scutulu tacerii si alu necunoscintiei, cá si sierpii sub arsur'a sórelui, ar' deveni totu mai veninosi, mai sfruntati, mai agresivi.

Déca eu amu luat u parte nu neinsemnata in lupt'a electorale: amu acumu o datoria dupla, pentru apararea principiului si a onórei nefericitului poporu romanu din acestu districtu, cá in fine se aratu publiculu verde si rotundu cauzele si faptuitorii rusinei fagarasiene.

Dicu in fine, pentruca dupace comitetulu clubulu nationalu i-a succesu a prinde firele intrigei parte prin agenti parte si mie in persóna: sciamu dela inceputu ca cei prinsu, in reinti'a, furi'a, si nerusinarea lor, voru fi éra ei de catra padure, si voru incercá se se arate lumei ca nu ei, cei prinsu, fora noi, cari i-amu prinsu, suntemu cei vinovati. Bietulu romanu a sciutu elu de ce face in proverbiele sale pe hotiu se strige: prindeti hotiulu! — Se vede ca in decursulu doreriloru secularie, pré va fi gustatu adese acestu pacharu; altii au mancatu agurida si lui i s'au strepeditu dintii.

Apoi odata prinsu, precumu suntu, si cu acésta nóua intriga si nerusinare, publiculu va poté se véda lucrurile cá in oglinda si se judece.

Nu ne amu insielatu in prevederile nóstre. Asia s'a intemplatulu din litera in litera.

Dupa trei luni de ascultare, cugetu ca este tempulu se vorbescu si eu, cu atatu mai vertosu ca-ci unii corespondenti s'au provocatu la mine. Au avutu cuventu, de óre-ce dupa adunarea poporului din 28/11 1872 la mine au incursu tóte corespondintiele, informatiunile si reporturile agentiloru.

Voiu face dér' istoriculu „rusinei fagarasiane“, Ingrata dér' sant'a datoría, acarei implinire eu o punu si trebue s'o puna ori-cine mai presu de orce consideratiuni de ar' stá chiaru in facti'a ori caroru represalie, cari, se scie, ca suntu ultimele argumente ce mai remanu in manile acelor'a, la cari logic'a si moral'a si-a perdutu conclusiunile.

Candu reulu se incuiba, candu dà în cangrena, selu mai invelimu? se asteptamu pana candu corpulu va cadé putredu?

Tribunalulu opiniunei publice este singurulu medicu alu relelor sociale. Aici inaintea acestei sante si inesorabile autoritati se ne damu contu de factele nóstre, se nu ascundemu nimicu! Déca nu ne vomu descoperi noi insine peccatele, déca nn ne vomu controlá noi pe noi, déca nu vomu fi noi in contra nóstra la combaterea si sterpirea reului — dela cine se asteptamu? dela straini — cari ne arunca in sinu sementi'a reului, si apoi o cultiva in ascunsu?! Vai!

Déca din sinulu nostru unii se scóla si suntu in contra nóstra, contra binelui nostru, ceialalti trebue se se redice contra loru.

Déca te va smintí ochiulu teu pe tine — scótelu afara! Drastica dér' santa vorba!

Éta in ce intielesu se fimu noi in contra nóstra!

II. Amu disu ca reulu -si are radecin'a inca din anulu 1869. Intielegu reulu electorale, ca-ci reulu adeveratu se intinde mai departe si a mersu sierpuindu, impresurandu si asimilandu. Dér' despre acésta voiu mai avé tempu de alta data.

In 1869 pare-mi-se in a dóu'a di dupa decidera pasivitatii in Mercurea, adunarea alegutoriloru din Fagarasiu, de si primise telegramulu meu din Mercurea despre decidera pasivitatii, totusi decide a se demite la alegeri.

Motivulu acestui conclusu se dice ca a fostu adusu de avocatulu Ioane Romanu: ca adeca se se aléga deputati nationali si se nu se lase terenulu pe man'a catorva unguri si a cativa boerri ce nu se voru abtíené dela urna.

Resultatulu a fostu ca candidatulu nationalu d'atata renume cadiù facia cu dómne apera.

Care au fostu causele?

Presiunea functionariloru, ametirea cu promisiuni si vinarsu, si stralucirea a catoruva pucini mii de floreni, ce s'au strecuratu pintre degetele, ce atunci nu s'au potutu prinde siguru, fora numai suspiciunea cu mare probabilitate. Éta causele rusinei din 1869.

Acestu succesu animá pe straini pentru a ini cercá, la tempu mai multe, ér' celoru corupti le deschise prospecte la sume de bani mai grele.

Éta insufletirea la unii pentru mai agera agresiune, la altii pentru nóua tradare!

Fiindu lucrulu nou si neindatenatu, coruptiunea celoru cu aparintia onorabile si nationale s'a operatu in 1869 in adencu intunerecu.

Se suspicionau cu neindoiósa probabilitate anumíti individi, dér' nefiindu probe de ajunsu nu s'a potutu descurcá lucrulu in publicu. Cei neacesibili argintiloru lui Iuda, nu s'au temutu de atát'a lasitate, si pentru aceea neci n'au sciutu se se ingrigésca a prinde probe neindoite.

Lucrulu a remasu c'am incurcatu si cu unu deputatu la dieta si cu altulu acasa.

Vine 1872. Fagarasiulu avé acum, dupa conclusulu din 1869, politic'a lui aparte in cestiunea electorale. In colo prin tíera domniá Miercurea, séu celu pucinu nu se sciá ce va fi.

A luá in Fagarasiu alta cale erá acumu imposibile. Cine nu scie cu cata sete, cu cata nedumerire asteptau toti s'auda, séu vocea vre-unei con-

ferintie, séu celu pucinu a unui barbatu cu prestigiulu si fortia de conducatoriu.

In o astufeliu de situatiune n'am potutu afla ceva mai consultu decatu a intardiá lucrulu, a amená pana se va poté chiarificá situatiunea.

Ori cine trebuia se tiena multu la aceea, ca Fagarasiulu se fia solidarulu cu cealalta romanime din tíera.

Inteleginti'a districtului in conferinti'a din Aprile, la propunerea adv. I. Romanu se declara solidara si totu odata „depune apromisiune solemnna de solidaritate atatu intre sine catu si facia cu cealalta romanime din tíera“.

Consiliulu municipale se inhatia la o agera cërta cu ministeriulu pentru unu locu de alegere. Éta, solidaritatea — celu pucinu pe hatía, si amenarea in fapta!

Pe la finea lui Main avocatulu Romanu intornandu dela convenirea advocatiloru din Alb'a-Iuli'a, aduce scirea ca in acestu districtu voiesce se candideze si unu Maday din Pest'a. Curendu dupa aceea siefulu districtului chiama pre membrii din locu ai consiliulu municipale la o conferintia preliminaría, de óre-ce peste cateva dile erá conchiamatu consiliulu municipale pentru a delibérá de nou in cërta cu ministerulu. Aci mi se presenta Dlu. Sigismundu Popu pe care nu avusemu onóre a-lu cunósce mai inainte personalu

Densulu mi- spune ca a venitu se impace districtulu cu ministeriulu sub conditiune, cá se se candideze si aléga deputatu unu Maday. Totu odata mi spune ca densulu s'a si intielesu in acést'a cu avocatulu Romanu, cu care s'a intelnitu pe drumu si i-a predatu si programele.

Amu voitu se me convingu despre acésta. Amu intrebatu pe avocatulu Romanu si mi-a spusu ca intelnindu-se cu Sigismundu acest'a i-a predatu programele lui Maday.

Cu tóte acestea Sigismundu Popu se vede ca n'a potutu prinde terenu d'ajunsu pentru a pune nemidilocitu candidatulu pe Maday, fora i-a aster-nutu calea prin unu alu treilea, Ignatiu Brust, care a pasitu cá candidatulu dicundu sub ros'a.

Dupa conclusulu de pasivitate din Alb'a-Iuli'a, consiliulu municipale intrunitu, nu sciu a catea óra pentru a delibera in cërta cu ministeriulu, denéga esecutarea alegeriloru, si disolve comitetulu centrale electorale celu alesese in Maiu, adeca se alatura la conclusulu de pasivitate.

La cateva dile dupa aceea, o adunare impo-sante a poporului sustiene votulu consiliulu municipale concludendu pasivitate absoluta.

Agitatiunile pana aci mai pucinu violente se multiplica, se agerescu. Beuturi, bani pe d'o parte, promisiuni, amenintari d'alta, comunele diu'a nóp-tea erau cutierate de cortesi cá de locuste. Ordinele ce dase consiliulu municipale d'a se supprime orce agitatiuni si a prinde pe cortesi, se intielege, ca au remasu pre hartia de óre-ce chiaru cei ce aveau datoría se le esecuteze, erau séu cortesii cei mai zelosi ori sta sub presiune discretiunaria. Ministeriulu dupa conclusulu precisu alu consiliulu municipale d'a nu esecutá alegerile, rescrie municipiului, ca face pe consiliulu municipale responsabile de tóte daunele materiali si morali (?) ce ar' suferi districtulu prin nerepresentarea in dieta.

Va se dica ministeriulu perduse orce sperantia d'a poté efeptui alegerile in Fagarasiu.

Cu tóte acestea, agentii espresi séu oblegati si voluntari nu dormeau, miscau tóte pentru d'a aflá unu espidente prin care se so scóta din strimtórie.

Pre la inceputulu lui Augustu unu capitanu pensionatu din comun'a Vistea inf., Vasile Stanciu, face nesce visite timide si suspicióse prin Fagarasiu.

Totu atunci cetescu in fruntea „Telegrafului Romanu“, ca in districtulu Fagarasiului se misca pentru activitate.

Curendu dupa aceea pe d'alta parte mi si vine scirea positiva, ca amintitulu capit. Vasile Stanciu sub pretestulu de comissariu scolaru din partea

fundului granitiareseu din Sibiu a plecatu pe sate cá se cortesiésca pentru Teleki, promitiendu la grantiari, ca déca lu voru alege voru capeta fondulu proventelor, padurile, regaliele etc., si de óre-ce alegerile nu se poteau face fora comitetulu centrale electorale, Vasile Stanciu totu odata plecase in busunariu cu o suplica, cá se induplece pe membrii comitetului altufeliu disolvati, s'o subscria si se céra dela siefulu districtului conchiamarea acelu comitetu, si inceperea agendelor electorali.

In 15 Augustu ducundume la o pertractare la judecatori'a cercuale din Siercai'a mi se spune pe drumu, ca V. Stanciu a chiamatu in comun'a Ohaba pe aceea di judii comunali si membrii comitetului centrale electorale din comunele foste grantiare.

Dupa finirea pertractarei la judecatori'a, unde convenisamu si cu adv. Romanu, si iamu spusu ce audisemu si ce mi spune, ca a auditu si densulu, iamu disu se ne repedimu pana la Ohaba se vedemu ce comedia va se mai fia si aceea. — Ajungundu aci si cautandu unde ar' fi adunati, ne intempiná unu saténu care spune unde suntu adunati, dicundu ca V. Stanciu togm'a astépta si pe adv. Romanu.

Mergundu la loculu adunarei, amu vediutu, ca presenti'a neasteptata séu mai bine suprinderea a turburatu firulu agendelor si ideiloru lui V. Stanciu, de óre-ce densulu antaiu dicea ca are afaceri scolaru, cei presenti inse ceru se se dè lucrulu pe facia.

Astufelu d. V. Stanciu spune ca densulu ambla se se aléga in cerculu de diosu c. Teleki, ér' in celu de susu unu individu ce la tempulu seu se va face cunoscutu de susu, ca-ci in casulu unei astufeliu de alegeri li s'au promis granitiariloru padurile, regaliele si fondulu proventelor.

Si eu si adv. Romanu ne amu esprimat in cateva cuvinte mirsrea despre acésta comedia, despre atata cutediare. Cei adunati indata apoi s'au si departatu esprimendu-si indignatiunea despre aceste machinatiuni miserabili.

Tutu odata mi se spune, ca V. Stanciu pentru a garantá promisiunile, aratase ómeniloru dóue epistole si una telegrama dela unu altu capitanu pensionatu din Pest'a cu numele Vornica.

Cinci — diece óre pana la venirea mea si a adv. Romanu se luptase cortesiulu pentru a trage in latiu pe cei adunati. Dér' fora neci unu resultatu.

Aceeasi respingere a intempínatu V. Stanciu pe totu loculu pe unde a incercatu seducerea.

Este fapta ca V. Stanciu nemidilocitu si la plecarea, si la intórcerea din misiunea-i amen-tita a cercetatu Sibiiulu.

Acésta espeditiune nu succese!

(Va urma).

Archivulu. Documente istorice. Istori'a nóstra.

In nr. 19. D-vóstra v'ati descoperitu, de si pe scurtu, adenc'a DV. dorere, penúruca archivulu Dlui Cipariu nu se mai póte continua din lipsa de abonati. Dorerea DV. este legitima din tóte punctele de vedere. Nu se cere nici-decumu spiritu de profetu, penúru-cá se prevédia cineva cu tóta certitudine urmarile cele mai funeste care ne voru ajunge pe noi inca si din caus'a indolentiei, a lenei, a trandaviei orientale, ba pociu se dicu, inca si a despretiului, cu care ne portamu noi cu respectu la istori'a patriei, a natiunei si chiaru a besericeii. Cu tóte acestea, nu trebue se ne miramu de acésta aparatiune trista ce se presenta pe fiacare di ochiloru nostrii. Au mai patit'o si alte popóra in stadiulu de cultura in cate ne aflamu noi astadi. Ferice inse de aceia, carii s'au desteptatu, déca nu mai curendu, celu pucinu la ór'a a unspre-diecea. Pe acestu gradu alu culturei cei mai multi ómeni abia au vreo notiune, si aceea inca numai elementaria, despre istoria in genere, ér' despre istori'a nationale séu nu sciu nimicu pe lume, séu ca aceia carii sciu cate ceva, credu asia, ca de ees. fragmentele adunate de fericitulu Petru Maioru, séu vreunu compendiu ori-care póte se fia istori'a nóstra, si ca a'ti bate capulu mai departe pe acestu terrenu, ar' fi curatu una pedanteria, ér' banii dati pe documente istorice ar' fi una risipa nebusca.

Iti mai aduci amente de candu, inainte cu vreo 10—11 ani, intr'o disputa ce avemu asupra istoriei cu fostulu redactoriu Dozsa dela Clusiu, acela ne raspunde in „K. Közlöny“: Cumu cutediati voi se diceti ca noi nu avemu istoria? Dér' Brutus (unu italianu venitu la curtea unui rege), dér' Szamosközi, dér' Bethlen etc. ce suntu? Déca unu secuui cá Dozsa credé ca in trei patru séu si mai multi chronicari din tempuri diverse ne este prea de ajunsu cá se potém sustienea ca avemu istoria, atunci ce se ne miramu de noi romanii, de carii barbari'a si selbataci'a vécuriloru, tirani'a brutale au ingrijitu cá se nu potemu avé nici o istoria. Istori'a lui Petru Maioru despre inceputulu Romaniloru in Daci'a fusese confiscata la momentulu dupace esi de sub tipariu in a. 1812, si numai palatinulu archiduce Iosifu o liberá in poterea bratiului seu. Istori'a besericésca a lui fú confiscata asemenea si a remasu confiscata. Pe chronic'a lui Georgie Sincai censorulu a scrisu cunoscut'a blasfemia: „Auctorulu merita se fia arsu impreuna cu cartea sa“. In scólele din Blasiu a fostu interdusa chiaru si istori'a generale, si déca aceea s'a introdusu totusi dela 1831 incóce, s'a intemplatu in contra volientiei guberniului. Cu acea ocaziune disese episcopulu-consiliariu de atunci: Istori'a este ochiulu lunei, ér' acestu ochiu nu trebuie se'lu aiba valachii, ei nu trebuie se invetie istori'a. In catu pentru istori'a patriei, apoi aceea se invetiá in una din clasele gimnasiali din cate unu compendiu miserabile, maculatura facuta pe cate 5—6 cóle de scrisu, si atata inca fóra charta. In a. 1844 confiscara pana si petitiunea celoru doi episcopi data la dieta, apoi tradusa si in romanesce si tiparita in Brasiovu; 400 de esemp. le luara cu forti'a dela episcopulu Vasilie Moga, dupa aceea pusera pe Schuller si pe Trausch cá se o scarmene cu documente istorice, dér' pe romani nu'i suferira odata cu capulu cá se o apere. In 1849 arsera tóte esemplariile din „Gazeta“ si din „Fóia“ de pe 11 ani, pre cate au potutu pune man'a. Totu asia au datu flacariloru tóte actele remase la 11 Martiu 1849 in archivulu comitetului romanescu din Sibiiu, cá se nu le póta avé nimeni pentru istori'a contemporana. In Ianuariu 1850 au interdisu reproducerea in limb'a romanésca a aceloru acte oficiale, care s'au fostu publicatu nemtiesce la Vien'a in cartea titulata „Romanen der oesterreichischen Monarchie“. In 1853 confiscara inca si istori'a lui Papiu tiparita la Vien'a. Acestea si alte mesuri tirannice de natur'a acestora, luate in contra istoriei, au trebuitu se aiba influentia funesta asupra studiului istoriei nóstre. Las' ca istori'a preste totu erá persecutata in modu brutale, déra apoi strabaterea luminei istorice la romani trecea de adeverata crima capitala. Déca tocma si istoriografii unguri si sasi erá constrinsi a tiené pitulate si a retacé multime de documente istorice, prin urmare a falsifica adeverulu, apoi se póte combiná usioru, ca ce era se fia permisu Vlacheloru. Curatu nimicu. De aici se potu esplica nenumeratele lacune, cumu si legionulu de minciuni, de care furnica istoriile scrise pana in a. 1848 si in parte chiaru pana in 1860 in Ungari'a si Transilvani'a. Ce vreti mai multu? Déca unu c. Josifu Kemény spune verde, ca d. e. Josifu Benkó a scrisu fabule si minciuni gróse in favórea secuiloru sei *); déca Ant. Kurz are intru nimicu a dice despre Jos. C. Eder, ca in cutare casuri a scrisu cá unu omu de nimicu **, ér' c. Jos. Teleki in Hunyadiak kora dá dreptu lui Kurz, apoi ce vei dice despre altii, carii in scrierea istoriei suntu condusi totudeauna de scopuri politice, spre a confisca drepturile altora, spre a falsifica opiniunea publica, spre a insiela chiaru si pe monachu. Suntu adeca si casuri de acelea, unde unii scriptori au fostu platiti si pusi inadensu cá se falsifice, se mintia cu scopu politicu. Totu din acésta cauza s'au pitulatu ori si annullatu mii de documente.

Intra asemenea impregiurari cumu era possibile cá se se desvólte la noi interessulu si gustulu sanetosu pentru studiulu istoriei? La relele acestea inse s'au mai adausu si se adaoga pe flacare di inca si alte obstacule chiaru din sinulu nostru. Cautati d. e. la Oradea mare. Dupa atatea cacuiluri cate li s'au facutu aceloru domni de diece ani incóce, atatu de catra adunarile generali ale

*) Eug. Trauschfels, Magazin 1860, pag. 220—226.

**) Kurz, Magazin.

asociatiunei transilvane, catu si de catra mitropolitulu dela Blasiu, nu voliescu se audia, déca nu de publicare, celu pucinu de cercetarea documentelor remase acolo dela Georgie Sincai. **Ce** insémna acésta? Un'a din dóue: séu ca acei domni nu au nici o idea de istori'a nóstra, séu ca nu simtu nici unu feliu de interessu pentru densa. Unii mai presupunu si altu casu: ca se li se dè unu pretiu órecare pentru collectiune de diplome. Bine, dér' incai se o spuna curatu. In acelu casu inse documentele cate se afla intre cele remase dela Sincai, in strainate din arhivele Blasiului, se se restituie proprietariului seu fóra nici o plata.

Ce feliu de esemplu póte se fia unulu cá acésta pentru propagarea studiului istoricu?

Dér' ai fi mai crediutu DTa cá se se afe si intre noi ómeni, carii se védia cu cea mai mare neplacere publicanduse unele documente, care nu stan in armonia cu ideile, opiniunile, superstitiunile loru? Apoi d. Cipariu inca a publicatu si de acelea, care nu convenu la toti ómenii. Macaru de ar' fi datu Ddieu cá se mai fia publicatu pe de diece-ori atatea, documente totu unulu cá unulu autenticu, care inse nu convenu, candu la unii, candu la altii. Suntu adeca ómeni de aceia, carii credu, ca déca voru ascunde ei adeverulu istoricu, nu se va mai afla nimeni in Europ'a care se'lu dè pe facia cá se lumine cu radiele sale. Nu ne indoimu, ca d. Cipariu mai are in possessiunea sa multime de documente, care la popóra s'ar' cumpara cu multe mii, dér' in ochii nostri n'au nici-o valóre, de si ele suna pentru noi si in favórea nóstra. Apoi se nu ne plesnéca strainii cu sententia cunoscuta: Nu scie mocanulu etc.

Credu ca ar' fi tempulu cá se spuneti si DV. cei dela foile politice, ca inimicii istoriei, de si nu mai cutédia a o interdica si combate pe facia, in audiulu si in vederea lunei cá mai inainte, ei inse continua hostilitatea loru pe ascunsu, in modu clandestinu si perfidu facia cu tóte productele istorice cate nu le placu loru, ér' pe tenerime o ar' ocupa mai bucurosu pe tóta viétia cu istorióre jidovesci, cá cele despre Lotu cu fetele sale, despre Rut cu socru-seu, despre Ester, Susana, despre femeile lui Davidu si ale lui Solomonu, séu alte asemenea, totu una cá un'a, numai cá se'i abata dela istori'a patriei si a natiunei. Cautati numai bine, ce feliu de istoria a patriei si a natiunei se invetiá prin unele scóle, déca se invetiá, si apoi mai dica cineva, ca nu ne interessamu de trecutul nostru. S'au tienutu unele discursuri publice, s'au scrisu mai de multori despre necessitatea si folosulu istoriei. Totulu a fostu nuca arucata pe parete. Numai in statulu Romaniei s'a desteptatu abia in anii din urma unu spiritulu rigorosu in favórea istoriei nóstre; proba de ajunsu caldurós'a imbraciosiare a istoriei lui Hasdeu si a cronicelor pe care le publica M. Cogalniceanu in a dóua editiune: Ei au inceputu mai tardiu, ne voru lasa inse departe pe noi acestia din imperiu, atatu pe acestu terrenu, catu si pe alte cateva. Loru le stá in drumu, catu-va tempu scól'a cosmopolita, care 'si batea jocu de studiulu istoriei speciale, de istori'a patriei si a natiunei; acea scóla inse curendu fú trantita la parete, propagand'a ei reinfrenata si infruntata; spiritulu nationale si patrioticu isi reocupá locul si apucá inainte. Ei nu dicu ca siepte optu sute de lei ar' fi sacrificiu enormu pentru documente istorice, nu se mai facu de risu cu asemenea lamentatiuni; in cursu de dóue luni se adunara in anulu trecutu preste optu sute de napoleoni pentru tiparirea cronicelor prin Cogalniceanu. Societatea academica platí cateva mii de lei numai pentru aducerea si decopiarea unor manuscripte care apucasera in dilele lui Cantemiru la St. Petropole. Atatu moldavoromanii; dér' vedeti, ce sume considerabili vérsa academi'a unгурésca pe facare anu pentru adunarea si publicarea de documente istorice. Nóue ce ni se pare, totu altii se ne bage mur'a in gura? Totu unii, prea pucini se sacrifice si avere, si tempu, si potere de viétia, pentru cá multimea se le dica cate unu „Bogda-proste“? Ne place a lua de pretestu totu numai saraci'a si érași saraci'a, ne-amu dedatu cá si unii chronicari unгурesci a dice totu la alu diecelea cuventu Szegény, Szegény, Szegény Banfi, Szegény Teleki, Szegény Apafi. Se ne si mai fia rusine de lume a ne totu váiera de saraci'a, cá si nisce Lazzaroni din Neapole. Pe mii de nimicuri, pe luxu si desfetari desierte, chiaru pe cartoforia amu inceputu se avemu bani cu miile; pentru adeverat'a cultura si luminare ne lipsescu mai totudéuna.

Se scie romanii din imperiu, ca fóra celu mai seriosu studiu alu istoriei, actiunile loru politice inca voru fi totudéuna numai nisce jocuri de hasardu, politic'a loru luntre lipsita de compasu, de pandia si de gubernaclu. Ignoranti'a si cearlatani'a politica póte se figuredie pe terrenulu politicu de joi pana mai apoi, cumu a mai figuratu, cá si unu meteoru de séra; dér' nici unu poporu ajunsu la consciencia de senesi nu'si va increde ale sale destine la nisce ómeni, carii nu sciu din istori'a pragmatica a patriei si a natiunei loru, nici catu sciu pruncii de diece ani ai altoru popóra. Fóra istori'a nationale, fóra acurat'a cunosocere a trecutului nostru, orce inaugurare de politica nationale este impossibile si orce cointielegere pe acestu terrenu remane illusoria. Indesiertu ne totu intrebamu, ca ce volimu noi pe terrenulu politicu in acestu imperiu. Se ascultamu ce ne spune istori'a si vomu avé respunsulu. De nu vomu asculta, de nu o vomu studia, cuventele episcopului secuui Kovács se voru adeverí asupr'a nóstra in altu sensu. Istori'a este ochiulu lunei, romanii inse o despretiuescu, pentru ca ei voliescu se remana orbi. B.

Post'a nóua. Deputatii ardeleni din dieta ér' facura unu memorandu, se lu dè la regimu, in care ceru regularea remasitielor urbairali si a relatiuniloru de possessiune in Transilvani'a si cá competinti'a in casuri de calcari politienesce se se dè organeloru administrative. Vomu vedé si acum, de ce se taia dep. Ardealului de ceilalti la asemenea momerandu. —

— Bismark nu vre a recunósce republic'a Spanica, sub pretextu, ca cortesele ar' fi prochiamat'o sub presiunea poporului.

Russi'a si Austri'a inca se alatura la acéstu pretextu. — Parlamentele tóte capeta ferii pana in Maiu.

Nr. 17/efor.

1—3

Convocare.

Efori'a scóleloru gimnasiale romane gr.-orient. cá administratória a institutului bailoru de aboru, asudatu, donche si vane in Brasiovu face prin acésta cunoscutu, cumca la 6 Maiu st. n. 1873 se va tiené in sal'a gimnasiului romanu gr. or. din Brasiovu o adunare generala a tuturoru detentoriloru de obligatiuni, edate cu ocaziunea infintiarei acestui institutu, cu datulu 24 Aprilie 1856, resp. a creditoriloru acestui institutu de bai.

Toti aceia, carii possuadu astufeliu de obligatiuni, se binevoésca a se presenta la diu'a numita la 10 óre a. a. séu inpersóna séu prin imputernicitii sei, legitimanduse cá possessori prin infaciosiarea obligatiunei resp. obligatiuniloru. Obiectulu consultarei va fi:

1. Reportulu administratiunei de pana acum.
2. Proiectulu, cum are a se purcede pre viitoriu cu acestu institutu spre alu redeschide, si alu aduce in stare rentabila.

Neinfaciosianduse unulu séu altulu din detentorii de obligatiuni, conclusele aduse de adunarea generala voru fi obligatóre si pentru cei absenti.

Efori'a scóleloru gimnasiale romane gr. or. in Brasiovu cá administratória institutului de baile de aboru, asudatu, douche si vane.

Cursurile

la bursa in 1 Aprilie 1873 stá asia:

	fl.	cr.	v. a.
Galbini imperatesci	—	—	—
Napoleoni	8	73	„
Augsburg	107	75	„
Londonu	108	80	„
Imprumutulu nationalu	73	—	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	70	25	„
Obligatiunile rurale ungare	79	75	„
„ „ temesiane	79	—	„
„ „ transilvane	78	—	„
„ „ croato-slav.	83	25	„
Actionile bancai	103	50	„
„ creditului	335	—	„